

● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ●

Razstava in monografija o Vladimirju Lamutu

Med osrednje slovenske likovne prireditve v letu 1987 sodi prav gotovo razstava slik in grafik Vladimirja Lamuta v novomeški Dolenjski galeriji.

Leta 1962 tragično preminuli umetnik je diplomiral na likovni akademiji v Zagrebu, kjer je tudi pri Ljubu Babiču končal slikarsko in pri Tomislavu Krizmanu grafično specialko.

Vse dosedanje Lamutove pregledne razstave so bile slikarsko ali pa tematsko ubrane (razstava umetnikovih avtoportretov v Kostanjevici l. 1985, retrospektiva ob 20. obletnici slikarjeve smrti leta 1982).

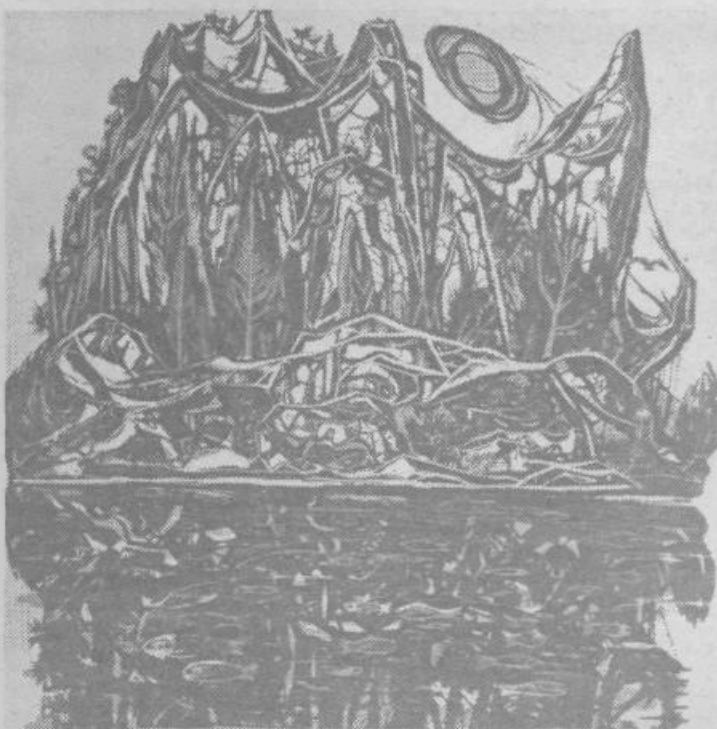
Letošnja razstava nam daje vpogled v Lamutovo grafično ustvarjanje. Razstavljenih je 60 grafik in le 20 slikarskih del v spodnjem prostoru Dolenjske galerije.

Grafiko je Lamut cenil, enako gvaš in akvarel, s katerima je mojstrsko barvno doživljal bregove Krke in dolensko metropolo. Zato se je v študijskem letu 1959-1960 drugič odpravil na specialistični študij grafike na likovno akademijo v Bruselju.

Suha igla, jedkanica, litografija in lesorez so Lamutove grafične tehnike.

Izpod peresa dolgoletnega raziskovalca in poznavalca Lamutove umetnosti dr. Milčka Komele, ki je hkrati opravil tudi izbor za omenjeno razstavo, je izšla tudi bogato ilustrirana monografija, ki vsebuje 80 barvnih in 170 črno-belih reprodukcij. Vse dosedanje pregledne razstave in monografije, pa še vedno niso poravnale dolga do tega dolenskega van Gogha.

MATJAŽ ROLIH

Odhajam med bralce...

DRAGICA TISAJ JE PRVA KNJIŽNICARKA, KI ZAKLJUČUJE SVOJ DELOVNI VEK V KNJIŽNICI JOŽETA MAZOVCA.

Knjige, kolikor smo jih imeli pri hiši, so bile varovane ljubljenske. Stale so pri tistih maminih stvarih, ki smo se jih smeli dotikati le s čistimi, umitimi rokami. Še zdaj se spomnim očeta, kako si je po delu odvezal kovaški predpasnik, se skrbno umil in kar nekako pobožno vzel v roke knjigo. Odprl jo je, kjer je imel zaznamovano in se poglubil v branje.

Nekrat se je povsem osamil pred nami. Če smo ga ogovarjali, je počasi dvignil pogled in njegove pritrditve materinim ukazom za nas so bile blažje od tistih, ki jih je sam izrekal, kadar smo ga motili pri poklicnem delu.

Res, očetov obraz se je med branjem spremenil. Gube so se mu nekako zgladile. Bil je nedeljski obraz, ki je zame zvezan s pojmom knjige. Več me je oblikoval v odnosu do knjige oče kot mama, ki me je priganjala k učenju, h knjigam...

DRAGICA, KI JO POZNAJO BRALCI KNJIŽNICE JOŽETA MAZOVCA KOT VEDNO PRIJAZNO, USLUŽNO, SMEHLJAJOČO POMOČNICO, KI JI NI BILO NIKOLI TEŽKO POISKATI KNJIGO NA ZADNJI IN NAJVIŠJI POLICI, TEŽKA VRATA ZAKLONIŠČA ODPRETI, NAJTI KNJIGO, ZAPRETI TEŽKA VRATA ZAKLONIŠČA IN SPET 73 STOPNIC NAVZGOR — ALI SI ZAPISATI BRALČEVO ŽELJO IN POISKATI KNJIGO V KATERI VEČIJIH KNJIŽNIC IN O TEM OBVESTITI TISTEGA, KI

JO IŠČE. TO JE V GLAVNEM PREPROST RECEPT DELOVANJA VSEGA KOLEKTIVA, A DRAGICA TISAJ, MED PRVIMI DELAVCI TE USTANOVE, GA JE KREPKO POMAGALA OBLIKOVATI V SAMOUMEVNOST, KI JE DANES REDKA...

— Pred 23 leti ste kot učiteljica s knjižničarskim tečajem nastopili svojo drugo službo v življenju.

Prehod iz učiteljske službe v knjižničarstvo v tistih letih ni bil težak. 17 let je knjižnica delovala na 49 kv. m, s šknjpačimi vrati, da smo slišali, kdaj je kdo vstopil in mu postregli z izborom 13.000 knjig — danes jih imamo 80.000. Štirje delavci smo imeli promet 40.000 knjig letno z 2000 bralci. Danes je letna izposoja 300.000 knjig, bralcev je 13.000, delavcev pa 19. Takrat smo imeli le leposlovnje in nekaj malega poljudno-znanstvenih knjig, sedaj pa se je knjižni fond že oblikoval v prid poučnih. Leta 1966 smo dobili čez deset dodatnih 56 kv. m.

— To so bili pionirski časi. Seveda je bilo grozno, če primerjamo z današnjim. Ampak hvalijo se vsi le s pionirskimi. Že takrat smo imeli prost dostop bralcev do knjig in zvečer je bila pogosto prava zmešnjava, ki jo je bilo treba vsak dan znova krotiti, da se naslednji dan nismo osramotile. Naj povem še to, da nas je pozimi neusmiljeno zeblo, vlaga pa nam je nazirala knjige in zdravje vse leto.

Dragica Tisaj v nekdanji »stari« knjižnici Jožeta Mazovca

— Ste poznali vsebino mnogih knjig?

Ze izobrazba učiteljice je od mene zahtevala poznavanje vsebin. Zdelo se mi je pod častjo, da bi ne vedela, kaj lahko ponudim bralcu. Moj učiteljski poklic je dobil višjo vrednost in obliko.

— Kako je sedaj v novi knjižnici v Kulturnem domu Španski borci?

Predvsem ni več mogoče spremljati vsega, kar izide. Zdaj si knjižničar zmoro izbrati le droben izsek za sistematično spremljanje. Želje bralcev pa so vse podrobneje. Pogosto izražene s tako nepopolnim podatkom in nejasno izraženo nalogo, da sta v zadregi oba: bralec in knjižničar. Imeli smo primer srednješolske naloge »Klobuk«. O tem ni publikacije, pač pa je tematika o pokrivalih raztresena kot slike, omembe, malo teksta. V tem primeru ne koristi noben katalog. Najbolje bi bilo, da bi imela knjižnica za vsako področje človekovega ustvar-

janja vsaj enega specialista. Nabrati smo nekaj pri nas, nekaj se je našlo drugod in nastala je odlično ocenjena naloga, ki nam jo je avtorica Maja Breznik poklonila v zahvalo za pomoč.

— In kaj boste počeli v pokoju?

Saj ne grem v pokoj. Odhajam med bralce. Med tiste, ki natančno vedo, česa še niso prebrali, pa bi morali, a niso utegnili. Zračena sem z Mostami. Poznam bralce naše knjižnice in oni poznajo mene. Pogovora nam ne bo nikoli zmanjkalo. Poleg tega bom obiskovala naše tri enote: Moste, Polje in Fužine in opazovala njihov razvoj.

— Bralci in ves kolektiv so mi naročili za vas posebno zahvalo za sodelovanje, ki je bilo v vseh 23 letih vzorno in zavezujoče tudi za današnji kolektiv.

Hvala vsem, ki so sodelovali z menoj. Knjižnici Jožeta Mazovca želim uspešen in pogumen razvoj!

J. Z.

● ZSMS ● ZSMS ● ZSMS ●

Brigadirski sezona je pred nami, brigadirski razprava 26. 02. 1987 ni bila popolna polomija, kot smo v strahu pričakovali, ampak se je nekaj mladih razprave le udeležilo.

Zato ti sedaj sporočam, da bomo po sklepu predsedstva OK ZSMS Ljubljana Moste-Polje in OK ZSMS Šiška imeli skupno brigado (II. grupe odredov) in sicer:

REPUBLIŠKO MLADINSKO DELOVNO AKCIJO »KOBANŠKO 1987« II izmena

Vse mladince, ki so zainteresirani, obveščamo, da se lahko oglasijo na OK ZSMS MOSTE-POLJE Proletarska 1. Prijavite se lahko tudi v matični OO ZSMS v delovni organizaciji, krajevni skupnosti, osnovni ali srednji šoli. To obvestilo velja tudi za študente. Po prvih prijavih bomo sklicali brigadirsko konferenco, na kateri boste dobili ostale informacije v zvezi z brigado.

Mladinci! ZAHTEVAJE V SVOJIH DELOVNIH SREDINAH OD DELAVSKIH SVETOV, DA SPREJMEJO SKLEP O ŠTEVILU MLADIH DELAVCEV, KI JIM BO DELOVNA ORGANIZACIJA OMOGOČILA UDELEŽBO NA MLADINSKIH DELOVNIH AKCIJAH.

JAŃI MÖDERNDORFER

V skladu z dogovorom odbora za pripravo festivalskega nastopa štafete mladosti vas obveščamo, da bo občinska konferenca ZSMS Ljubljana Moste-Polje organizirala naslednje aktivnosti ob štafeti mladosti:

- 21. 3. 1987 bomo organizirali pohod na Pugled;
- 23. 3. 1987 predavanje o narkomaniji med mladimi na srednji šoli tiska in papirja, Pokopališka 33;
- 25. 3. 1987
  - od 10.00 do 12.00 ure — predstava dramske skupine v KD ŠB — velika dvorana;
  - od 12.00 do 14.00 ure — predavanje o potovanju po svetu — mala dvorana;
  - od 15.00 do 17.00 ure — okrogla miza na temo Ekološka sanacija Termoelektrarne Ljubljana in ogled Toplarne — TE TO Ljubljana;
  - od 14.00 do 20.00 ure — maratonski namizni tenis — pred KD ŠB, v primeru slabega vremena v predvorju KD ŠB;
  - od 16.00 do 20.00 ure — predstava MKC-ja — prikaz dveh video filmov — avla KD ŠB;
  - od 20.00 do 24.00 ure — ples mladih — KD ŠB.

Obveščamo vas tudi, da bodo 25. in 26. marca na festivalskem nastopu štafete mladosti prisotni gostje iz bratskih občin Bileće in Plužin ter OK ZSMS Tuzla.

Leta 1980 je bilo na pohodu hladno, zato so se najmlajši udeleženci stiskali ob kotlih, kjer je ob toploti še dišalo po klobasah (Foto: S. G.)

● Vabilo vsem občanom

Ob 45 letnici bitke na PUGLEDU OK ZSMS Moste-Polje in PD ŠPIK organizirata **POHOD NA PUGLED**, ki je v naši občini že tradicionalen. Pohod bo

v soboto, DNE, 21. MARCA 1987

Odhodi bodo ob 7.00 uri iz Jevnice (5 ur hoje), ob 9.00 uri iz Urha (3 ure hoje). Proslava bo ob 13.30 na Velikem Lipoglavu. Za malico je na cilju poskrbljeno

VSİ VABLJENI

KULTURNI DOM ŠPANSKI BORCI

● Seznam prireditev v marcu

- 6. 3. 1987, ob 17.00 uri: Kulturna prireditev ob 8. marcu JULON (zaprta predstava).
  - 7. 3. 1987, ob 16.000 uri: Sobotno popoldne za otroke. Gostuje lutkovna skupina Zadobrova s predstavo HIŠA TETE BARBARE.
  - 9. 3. 1987, ob 17.00 uri: Produkcija glasbene šole Moste Od 9. 3. do 14. 3. 1987: Strokovno posvetovanje zveze društev energetike Slovenije (zaprto).
  - 10. 3. 1987, ob 19.00 uri: Predavanje JANINA KLEMENČIČA o njegovih popotovanjih po svetu s projekcijo diapozitivov.
  - ob 19.00 uri. Jelovškova galerija: Otvoritev razstave akademske slikarke JELKE FLIŠ ob dnevu žena. Razstava bo trajala do 27. marca.
  - 12. 3. 1987, ob 20.00 uri: OBČINSKI SVETNIK JOŽEF ŠVEJK v dopolnjeni izdaji, kjer se vam bosta predstavila JANEZ HOČEVAR-RIFLE in MAJA BOH na osnovi tekstov TONETA FORNEZZIJA-TOFA in glasbene spremljave IVA UMEKA. Ob programu se boste pošteno nasmejali.
  - 14. 3. 1987, ob 16.00 uri: Sobotno popoldne za otroke. Gostuje Lutkovno gledališče ljubljansko z igrico SOVA ZIMA.
  - 23. 3. 1987, ob 20.00 uri se bo predstavila pianistka IDA GAMULIN, ki živi v Londonu s programom BACHA, BEETHOVNA in SCHUMANNA.
  - 25. 3. 1987, ob letošnjem pohodu ŠTAFETE MLADOSTI se bodo v domu odvijale razne aktivnosti. Podrobneje vas bo seznanila OK ZSMS.
  - 26. 3. 1987, ob 20.00 uri bo imel v Kulturnem domu ŠB prvo predavanje po vrtni iz njegove leto in pol dolge poti z motorjem okoli sveta ZVONE ŠERUGA — z diapozitivi.
  - 28. 3. 1987, ob 16.00 uri sobotno popoldne za otroke. Po dolgem času vas bo spet obiskal MIRI CANAK s svojim čarovniškim kovčkom.
  - 31. 3. 1987, ob 19.30: srečanje pevskih zborov občine Ljubljana Moste-Polje.
- V mesecu marcu bodo potekale tudi stalne aktivnosti Dopisne delavske univerze Cene Štupar, plesnih skupin občine Moste-Polje ter strokovna in politična posvetovanja.

● DELO DOBI

KULTURNI DOM ŠPANSKI BORCI objavlja prosta dela in naloge **VZDRŽEVALCA**

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- za naloge so potrebna znanja, pridobljena z usmerjenim izobraževanjem IV stopnje, strojne ali elektro smeri,
- organizacijske in komunikativne sposobnosti in
- tri mesečno poskusno delo.

Dela in naloge združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Kulturni dom ŠB, Zaloška 61, Ljubljana.

MLADI PIŠEJO ● MLADI PIŠEJO

Učenci OŠ Karel Destovnik-Kajuh v Štepanjskem naselju so izdali prvo letošnjo številko literarnega glasila MOSTOVI. Polno je prijetnih prispevkov in tudi mi bomo nekatere od njih objavili. To pot objavljamo prispevek, v katerem izvemo vse o delu njihovega pionirskega odreda.

Napolnili bomo torbice zanje. V letošnjem šolskem letu bomo na naši šoli gostitelji pionirjev iz Titograda, ki se bodo udeležili pohoda Po poteh spominov in tovarštvu. Pionirji smo obiskali v ljubljanski mestni hiši tov. Nušo Kerševan. Z njo smo se pogovarjali o četrtem samoprisku.

● Naš pionirski odred

Naš pionirski odred se imenuje po partizanskem pesniku in udeležencu 14. divizije Karlu Destovniku-Kajuhu. Sestavljajo ga vsi učenci od prvega do sedmega razreda. Vodi ga predsedstvo. To šolsko leto smo za predsednika izvolili Robija Cazinkiča. Opravili smo že precej del, ki jih imamo v programu.

Skupaj z brigadirji-veterani smo jeseni posadili ob naši šoli 45 lip. Park nam bodo predali v oskrbo na dan šole 22. februarja. Pri sajenju dreves sem spoznala tri brigadirje-veterane. Povedali so mi, da so bili takoj po vojni na največjih delovnih akcijah. Gradili so cesto v Splitu, progi Brčko—Banovići in Šamac—Sarajevo. Pred 1. novembrom smo pionirji počastili s komemoracijo ob spomeniku Karla Destovnika-Kajuha vse padle.

Delovna skupina je organizirala v oktobru in novembru zbiralno akcijo papirja. Ustanovili smo Zelene straže, ki pregledujejo naše okolje in ocenjujejo urejenost. Ob dnevu republike se je naša PO zelo povečala. Najmlajši so objavili, da bodo dobri in pošteni pionirji.

Ob dnevu JLA so vojaki iz vojašnice Bratstva in enotnosti obiskali našo šolo. Privredili smo javno proslavo, vojaki so obiskali učence od 1. do 4. razreda. Na proslavi smo podelili nagrade najboljšim risarjem, izdelovalcem in piscem. Naša šola je prejela republiško plaketo ZRVS za uspešno delo. V načrtu imamo pomagati otrokom borcev narodnoosvobodilnega gibanja v Južni Afriki.

Upam, da bomo vse naloge opravili vestno. Ker sem podpredsednica PO, se bom tudi sama pri delu zelo potrudila.

TINA GLOBOKAR, 5. d

● V Narodni galeriji

Vsi učenci na razredni stopnji smo imeli zanimiv kulturni dan. Posamezni razredi smo pod vodstvom razredničark odhajali na ogled umetnin v Narodno galerijo Ljubljana.

Tam nas je pričakala prijazna kustosinja tovarišica Lidija Tavčar. Odpeljala nas je v galerijsko predavalnico in nam najprej povedala pravico Gal v galeriji, ki jo je napisala Svetlana Makarovič. Zatem nas je odpeljala v razstavne prostore in nas vodila od slike do slike. Ob vsaki umetnini nam je nekaj povedala: kdo je avtor in kaj je hotel z delom povedati in v katerem obdobju je nastalo. Slike so upodobljene v olju, temperi, ušu, akvarelu in v različnih grafičnih tehnikah. Umetnine nam tudi ohranjajo življenje, ki so ga živeli naši predniki. Od razstavljenih del so semi najbolj vtisnila v spomin dela Jurija Šubica, Jožeta Petkovška, Riharda Jakopiča in Matije Jama. Všeč so mi bile tudi slike prve slovenske slikarke Ivane Kobilice.

Prijazni tovarišici Lidiji Tavčar smo se zahvalili za vodenje in razlago in ji obljubili, da bomo še prišli in ogledu slik posvetili več časa. KATJA MUHIČ, razredna stopnja literarno-novinarskega krožka OŠ Edvard Kardelj, Polje